

Spejdernes Magasin

49. årgang nr. 8

November 1965

DEN 12. VERDENSJAMBOREE

finder sted i 1967 i IDAHO i USA

Så foreligger de første meddelelser om den næste verdensjamboree. Denne gang er det Amerika, der inviterer og man har efter nogen søgen i dette store land fundet »alle tiders« jamboree-plads.

Man har valgt en uhyre natur-skøn egn fra staten Idaho, oppe i det nordvestlige hjørne af staterne, ved siden af staterne Washington og Oregon.

Selve pladsen ligger i Farragut State Park ved en meget smuk sø ved navn Pend Oreille omkranset af høje bjerge. Lejrpladsens højde er 2400 fod over havet. Der skal være et mildt og lunt klima, ikke for varmt og ikke særligt regnfuldt.

Det er indianernes gamle land; stammer som Shoshonis, Nez Percés, Bannacks og mange andre holdt til her. Det beskrives som et paradys

med bjerge og skove, søer, floder, et land med elg, kronvildt og bæver.

Jamboreepladsen vil åbenbare sig for spejderne i de samme omgivelser som de, de to opdagelsesrejsende Lewis og Clark så, da de i 1805 blev ledet frem til stedet af en gammel Shoshoni indianerkvinde. Senere kom andre, bl.a. guldsøgere, pelsjægere, o.s.v. fra mange lande til dette sted.

Jamboreen afholdes i dagene 1. til 9. august 1967, nemlig nøjagtig 60 år efter BP's første »eksperiment-lejr« på Brownsea Island.

Det bliver ikke en kæmpelejr efter sædvanlige amerikanske forhold. Man påregner 15.000 til 17.000 deltagere og håber naturligvis på spejdere fra alle lande tilsluttet Verdensorganisationen.

Men det bliver nok en kostbar

rejse, så alene af den grund er det sikkert begrænset hvad Danmark formår at sende derover. Nærmere vil naturligvis fremkomme når mere konkret kan siges. Det nytter altså intet at »bestille« sig en plads nu. Betingelser og muligheder vil blive meddelt her når tid er.

Leif Paltorp.

»Den lille Robinson«

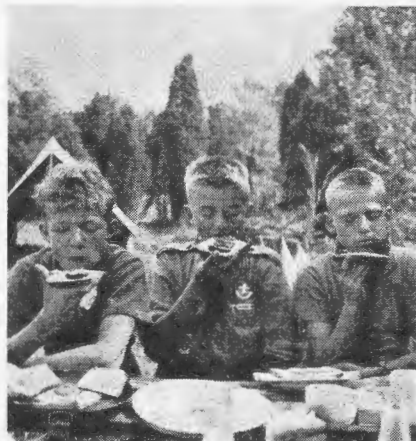
Det er ikke hver dag, vi her i Magasinet får lejlighed til at anmelde en sangbog. Men to skovmænd i Furesø trop har udvist et usædvanligt godt initiativ, idet de i en lille smuk og handy udgave har samlet 86 sange af dem, vi alle kan lide at synge, men som ikke står i Spejder-sangbogen. De to »forfattere« har beskeden skrevet til os, at de jo naturligvis gerne så, at det arbejde, de har lagt i »den lille Robinson«, som sangbogens titel er, måtte komme så mange som muligt til gode. Og en gennembladning af bogen giver til resultat, at det virkelig er en lille bog, man kan anbefale på det bedste.

Løvrigt kan vi bemærke, at det er en sangbog med tegninger af Magasinet's »hof-tegner«, hvis muntre streg vi nikker genkendende til, og at den indeholder den lille finesse, at alle sange kan overskues uden at blade samt at sangene er inddelt i afsnit efter emne. At vi så måske hver for sig vil blade forgæves efter netop vores egen specielle favoritsang, kan næppe bebrejdes udgiverne, der virkelig har formået at få mange »top-viser« samlet på de 96 sider.

»Den lille Robinson« er trykt i off set og fremtræder usædvanlig nydeligt. Den sælges for kr. 2,00 og oplaget er på 1.000 stk. Henvendelse til: Torben Wamberg, Furesøvej 3B, Virum eller Ole Antonsen, Klaus Nebsvej 4, Virum. J.

I dette nummer:

Forsidebilledet behøver ingen kommentarer –
Foto: Rasmus Nielsen

Den 12. verdensjamboree	142
»Den lille Robinson«	142
Natlig patrulje	143
Kulsø spalten	146
Svævende kæmpe bivuk	146
Jeg ser på oldsager	147
Skovmænd: Foto	148
Kilikisøq	150
Spejderul	153
Spejderhjælpen	153
Ulvesiderne	154
En missionær i kittel	156
Spejdertidende	157
Æressiden	159

th. Den danske
armélygte

tv. Den svenske
armélygte

Nye og uerfarne spejdere, der første gang befinder sig på natlig patruljetur opfører ofte et sælsomt skuespil, idet de under anvendelse af uanede lysmængder fra alle former for lommelygter forsøger at bane sig vej igennem, hvad de opfatter som et bundsort mørke. Det er helt forkert.

Finessen ved at være på natlig patruljefærd er den stik modsatte, nemlig den, at man arbejder sig gennem terrænet med anvendelse af det mindst mulige lys. Kan hænde at det falder svært i begyndelsen,

i virkeligheden er det kun et spørgsmål om at lære en ganske bestemt teknik.

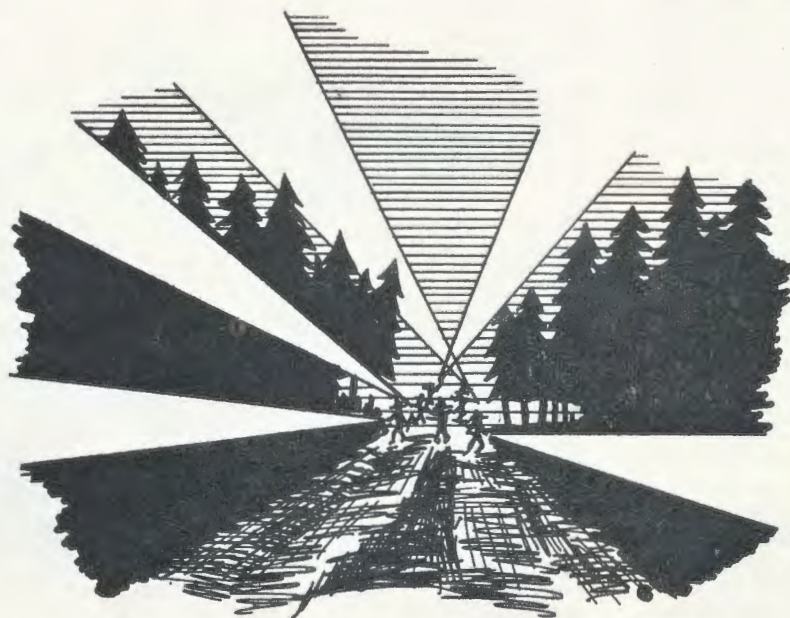
Umiddelbart efter natløbets start kniber det mest. Her er fristelsen til at tænde for den store festillumination størst. Modstår man fristelsen, vil man imidlertid i løbet af forbløffende kort tid opdage, at det i det bundsorte mørke bliver muligt at skelne forskellige detaljer. Øjnene vænner sig til mørket — nattesynet skærpes.

Man opdager hurtigt, at det er helt unødvendigt at bruge lys, så

længe det alene drejer sig om at komme frem gennem terrænet. Der er i langt de fleste tilfælde, selv i den mørkeste skov, ingen vanskeligheder ved at finde vej eller sti, idet disse altid vil stå skarpt aftegnet mod den lysere himmel. Stjerne tegner således en lysning ind gennem skoven. Ved at orientere sig op ad vil man således klart kunne erkende stiens forløb. Naturligvis vil man ikke kunne se, om der eventuelt skulle befinde sig nogle forhindringer, såsom trærødder, store sten og lignende på stien eller skovvejen,

NATLIG PATRULJE

Tekst:
Gamle
Nat-ugle

Tegninger:
Gas

men dels er dette ikke videre sædvanligt på vore relativt velfriserede skovveje og dels lærer man hurtigt at flytte sine fødder så forsigtigt, at man ikke rager uklar med den slags forhindringer.

I virkeligt tæt mørke vil det største problem nok være at holde patruljen sammen. Nok kan man ane skovstiens forløb ind gennem skoven, men det er på den anden side så mørkt, at man risikerer at tabe følingen med hverandre. Her er et commando-reb eller en førerline fra PF til bagerste spejder af uvurderlig betydning (redningsrebet kan anvendes).

Naturligvis kan man ikke helt undgå at skulle bruge lys, om ikke andet så fordi man fra tid til anden må orientere sig på sit kort. Anvendelsen af lys vil imidlertid nemt kunne ødelægge det just erhvervede nattesyn, og det ville være katastrofalt. Nu er det heldigvis med nattesyn som med en sort/hvid film, at det lades ganske uberørt af til eksempel rødt lys. Har man derfor sørget for at patruljens orienterings-ekspert er udrustet med en lygte, der er afblændet således, at den kun udsender rødt lys, er der ingen fare på færde. Dette raffinement findes indbygget i den danske armélygte, der er udrustet med en særlig blændingsanordning, men den samme effekt kan opnås ved en almindelig lygte, ved at klæbe et stykke rødt cellophan papir til indersiden af lygteglasset (limen skal naturligvis placeres på reflektorens yderste kant og ikke på selve lygteglasset)

Det gælder om at spærre af således at lyset ikke kan trænge ud.

eller ved at påføre pæren et passende lag rød maling — til eksempel plasticmaling.

Anvendelsen af rødt lys til orientering m.v. indebærer iøvrigt den yderligere fordel, at patruljen ikke så nemt bliver afsløret ude i terrænet, idet det røde lys ikke er nær så gennembrændende som det tilsvarende hvide.

Har man ikke på forhånd været så snedig at udruste sin lygte med nedblændingsanordning til fremskaffelse af rødt lys, og er man nødt til at »skrue op for blusset«, gælder det om at indskrænke anvendelsen heraf mest muligt. Jo mindre lys, — jo bedre bevares nattesynet, og jo mindre annoncerer man sin tilstedeværelse i området.

Her er den svenske armélygte aldeles strålende, idet den er forsynet med en nedblændingsanordning, der kun tillader en ganske ringe lysmængde at slippe ud. Det er

imidlertid alt rigeligt til at orientere sig ved på kortet, og hvorfor skulle man så ødelægge sit surt erhvervede nattesyn ved at tænde hele den persiske illumination.

Medens den danske armélygte lider af den fejl, at den er lovlig kostbar, er prisen på den svenske armélygte langt mere rimelig, og benytter man sig af det lille trick med at farve pæren rød, er den helt ideel.

Begge disse anbefalelsesværdige lygter udmærker sig iøvrigt ved at være formgivet således, at de kan ligge i en bukselomme, hvilket er uhyre praktisk. Den danske armélygte er iøvrigt forsynet med en rem, så den kan hænge om halsen, hvilket er en stor fordel, da man på samme tid har begge sine hænder fri, og alligevel har lygten ved hånden. Herudover er begge disse lygter forsynet med »fatninger« til reservepærer.

Den danske armélygte i åben tilstand. Bemærk de to reservepærer.

Selv lyssignalerne
fra et stearinlys
ødelægger
nattesynet -

Ved anvendelse af lys, hvad enten dette er nedblændet eller ej, gælder det om at spærre lysstrålerne inde således, at de ikke i alle mulige og umulige retninger oplyser om, hvor man befinder sig i terrænet. Det gælder om at skygge for lysgiveren. Er man en patrulje, knæler man i en kreds ned på jorden og dækker således hele vejen rundt for det orienterende patruljemedlem. Er man alene forsøger man at krybe sammen over lygten og kortet. Ideen er hele tiden den, at der skal slippe så lidt lys ud som overhovedet muligt.

Op så et lille privat felttog mod stavlygterne. Små og desværre også store spejdere møder alt for ofte op med disse instrumenter, der efter min opfattelse er noget af det mest upraktiske, man overhovedet kan tænke sig. Det bliver iøvrigt jo værre, jo flere batterier de fodres med. Ulempen ved disse lygter er, dels at de udspreder en ganske urimelig lysmængde (hva' skal en spejderpatrulje egentlig med en lygte, der kan række 50—100 meter?), dels, at de sædvanligvis forefindes i en sådan størrelsesorden, at de ikke kan ligge i en lomme, hvorfor brugeren er dømt til bestandig at klamre sig til instrumentet med den ene hånd og derfor er ganske ude af stand til at

foretage sig noget som helst fornuftigt. Skal der endelig siger noget »positivt« om stavlygter til vores formål, må det så være dette, at de er velegnede til håndvåben til bekæmpelse af de fjendtlige patruljer under terrænøvelser og lignende, men de færreste tropsførere vil finde dette i overensstemmelse med øvelsesreglerne.

Til sidst et par bemærkninger om hvorledes man bevarer sit nattesyn hvis man pludselig »overfalder« med lys, hvilket til eksempel kan tænkes at ske hvis man ude i terrænet skulle møde en af disse patruljer, der rykker frem som et omvandrende tivoli. Hvis man ikke kan komme af

vejen, gælder det om at redde, hvad reddes kan. Træk ind til siden. Luk øjnene indtil faren er passeret — ofte en praktisk udvej hvis overfaldet kan henføres til en forbifasende bil med festblus. Se væk og/eller ned. Er det endeligt nødvendigt at beskæftige sig med de lyssprende barbarer, og kan disse ikke overtales til at slukke blussene, så brug det gode gamle kneb med at lukke det ene øje i. Herved reddes i det mindste 50 % af nattesynet.

Har du og din patrulje først lært at arbejde om natten uden anvendelse af andet end det strengt nødvendige lys (og vel at mærke det for nattesynet så velbehagelige røde lys), samtidig med at I har tilegnet jer kunsten at komme lydløst gennem terrænet (altså uden råben og skrigen) — vær i den forbindelse opmærksom på at støj er langt mere afslørende om natten end om dagen, ja så er I nået dertil, at I også om natten er værdige friluftsmennesker.

Fra »Berlingske
Tidende«

AF EN LILLE MANDS DAGBOG

Tirsdag 14. sept. ... Jeg stod og var helt rørt over at se den iver, som ungerne ganske af sig selv lagde for dagen ved havearbejdet, indtil min kone forklarede mig, at der var »spejderhjælpen«, der var på færde, og jeg skulle nok få en pæn regning for arbejdet, men det var jo også ganske rørende...

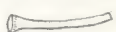
KULSØ SPALTEN

ÆGTE TRÆNAGLING

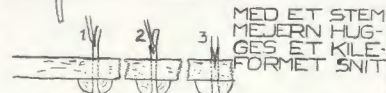
HVIDGRANENS GRENE ER GODE, FOR DE HAR "ØJE"

NAGLEN SNITTES TIL

OG SLÅS IGENNEM HULLERNE.

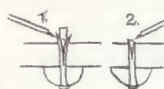

MED ET STEMMEJERN HUGGES ET KILEFORMET SNIT

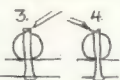
BEMÆRK AT STEMMEJERNET VENDES MIDT I SNITTET.

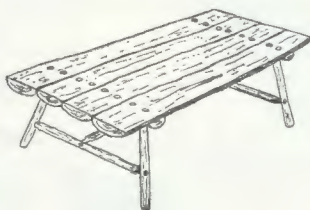
SLÅ NU HOVEDET NED I MAVEN PÅ KILEN!

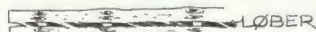
HUG VÆK MED JERNET. FØRST 1, SÅ 2, 3 OG 4.

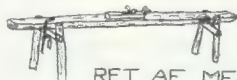
SÅDAN SKAL EN RIGTIG TRÆNAGLE SE UD!

HVIS I FLÅKKER GRAN, VIL REVNEN GERNE VRIDE.

SLÅ DA EN KILE NED MELLEM HVER KNAST OG HUG LØBERNE OVER.

RET AF MED EN RUBANK.

svæ- vende kæmpe bivuak

Vi ved ikke, hvem der fandt på denne »skøre« idé, men vi var på forældrewæge-end og ville lave en kæmpebivuak til hele skovmandspatruljen, men det kneb med at komme igang. Imedens vi stod og pjattede var der en eller anden der kom med det forslag at vi skulle sætte bivouakken op på fire ben ... alle morede sig og vittigheden blev uddybet endnu mere. Hvordan det derefter gik til, kan vi ikke huske, men inden spisetid lørdag aften stod prototypen klar. Hermed var morskraben ikke forbi, idet første mand der lagde sig faktisk forsvandt ned i

et hul og endte halvvejs nede på jorden. Efterhånden som den næste mand lagde sig, kom den stakkels mand op i samme plan som resten af patruljen, og tilbragte der en udmærket nat.

Materialer:

I enhver nogenlunde stor provinsby kan man leje store presenninger til en meget billig pris. Granrafterne kan man vel finde på enhver divisionslejrplads der har lidt respekt for sig selv. Dertil skal der bruges en del snor, men det kan vel også klares. Da det er skovmænd, der bebor huset, er der vel også 4 stk. regnslag til rådighed, 1 til hver gavl og de to resterende til at lukke indgangen med.

Tips:

Det tilrådes at lave de to gavle liggende på jorden og derefter rejse dem. Af stor vigtighed er det også, af de fire hjørnestolper kommer godt ned i jorden. Hvis ikke det lykkes, er det nødvendigt at sætte kryds på gavle og endevægge.

Vigtigt.

Husk at de rafter som kommer i direkte berøring med presenningen, skal være runde, d.v.s. at endnu ikke afhuggede grenstumper skal hugges glat af med stammen.

God fornøjelse, hvadenten bivouakken skal bruges til turnering eller sommerlejr.

15. Aarhus trop,
skovmandspatruljen.

Serie 3: Ægte trænagling:

er en metode der går helt tilbage til vikingeskibene. Udhugningen af kilen kan volde vanskeligheder i begyndelsen, men giv ikke op ved første forsøg, det kan læres, og det ser elegant ud, når man behersker teknikken.

Trænaglen gør det ud for søm, bolte, skruer og besnøringer. Ved pionerarbejder er den besnørningen overlegen i holdbarhed. En hvidgrannagle er næsten lige så holdbar som egetræ.

Flækning af træstammer er i regelen ikke vanskelig. Lettest flækker bog, eg og ask. Gran kan også flækkes, men den har tendens til at vride. Følg tegningen og hug løberne over så er det ikke så vanskeligt.

Jeg ser på oldsager

For en ordens skyld: Denne artikel handler ikke om midler og metoder til iagttagelse af ærværdige tropsførere eller let grånende tropsassistenter — hvis nogen, forledt af overskriften, skulle få ideer i den retning.

Ordene øverst på denne side er simpelthen titlen på en bog — om et noget andet emne.

Det har næppe undgået nogen spejders opmærksomhed, at man kan finde ud af en masse ved at have øjnene med sig, hvor man færdes i naturen. Det gælder når der er tale om plante- og dyreliv, og det gælder i lige så høj grad når sagen drejer sig om menneskers liv og færden.

Den bog, som MAGASINET fortæller om i det følgende, kan hjælpe én på det sidste område.

Tingene fortæller

Hvis man skal have noget at vide om, hvordan mennesker levede før i tiden, kan man sætte sig ned og læse breve og beretninger fra den pågældende periode. For de ældste tiders vedkommende må man imidlertid på andre veje. Der findes simpelthen ikke nogen skriftlige kilder fra disse perioder. Hvad gør man så?

Svaret er næppe overraskende: Man må finde andre ting, der stammer fra de fjerne tider, for eksempel redskaber, våben, lerkar og smykker — kort sagt: det man kalder oldsager. De kan ikke fortælle om de enkelte begivenheder i fortiden, men de kan sige en masse om de mere almene forhold — om hvorvidt vores forfædre var jægere eller fiskere, om de holdt husdyr, om de dyrkede jorden o.s.v., o.s.v.

Måske har du en fornemmelse af, at alt dette er museernes og videnskabsmændenes arbejde. Det er jo delvis rigtigt! Det er her, den største indsats gøres, og desuden bestemmer loven, at man skal aflevere særlig værdifulde oldsager til museerne.

Du har fundet noget — hvad så?

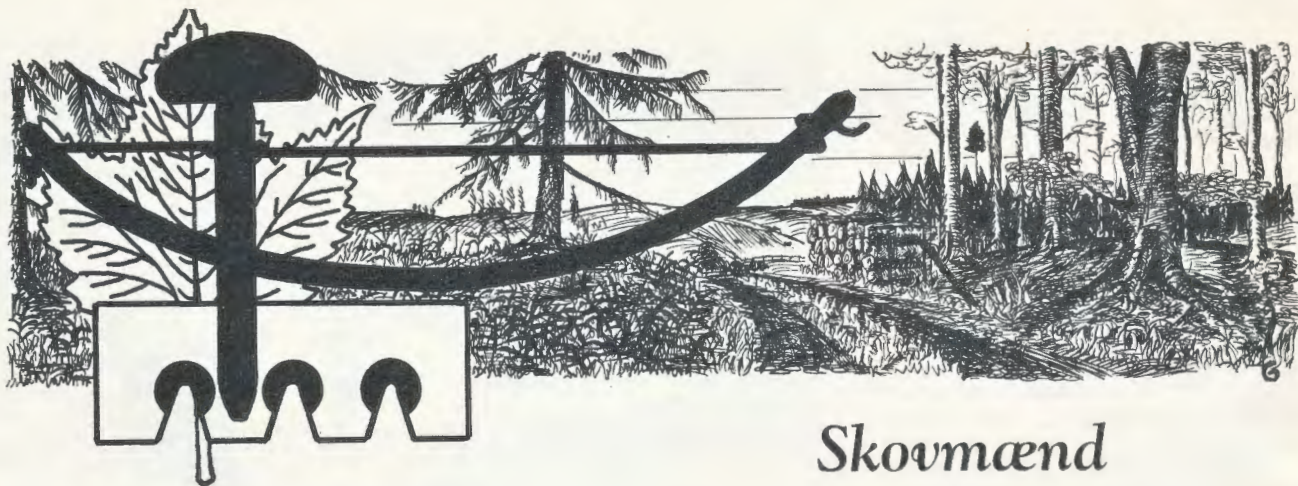
Der er imidlertid nok at tage fat på for den ganske almindelige amatør alligevel og den, der har fattet interesse for disse ting finder næppe noget bedre hjælpemiddel end den omtalte bog: »Jeg ser på oldsager«. Her finder man en beskrivelse af, hvordan landska-

bet og bebyggelsen må have set ud i oldtidens Danmark. Her kan man læse om, hvorledes oldtidens mennesker fremstillede redskaber og våben af flint, ben, ler, bronze og jern. Der er afsnit om metoder til konstatering af alderen på de fundne ting. Der er tips om, på hvilken måde man bedst dyrker den sport,

(fortsættes side 149)

Skovmænd

Foto

LAV SELV DIT MØRKEKAMMERARBEJDE

1. DEL

Fotografiapparater er efterhånden blevet allemands ej, dels er apparaterne blevet relativt billige, dels har automatikken også holdt sit indtog, således at det med de nye kameraer er muligt for enhver uden forkundskaber at tage skarpe, velbelyste billeder.

Men de fleste snyder sig for den største glæde, selv at kopiere deres egne billeder. Der er sikkert mange der tror at det er dyrt og besværligt, men i virkeligheden kan alle, der er i besiddelse af lidt fingernemhed og tålmodighed, for ganske små midler fremstille deres egne fotografier.

Mørkekammeret

Først gælder det om at finde et passende sted at være. Den gængse opfattelse er den at det skal være muligt at mørkelægge rummet, og at der skal være rindende vand. Ingen af delene er nødvendige. Laver du dit mørkekammerarbejde om aftenen er det som oftest ikke nødvendigt at bekymre sig om den ringe mængde lys der kan komme ind af vinduet. Skulle månen skinne, eller er der elektrisk gade- eller vejbelysning i kort afstand fra vinduet, vil et stykke gråt papir eller et tæppe sat op med et par tegnestifter som regel være tilstrækkeligt. Det rindende vand er nødvendigt for at få skyllet billederne, men det behøver ikke nødvendigvis at være i mørkekammeret. Det vigtigste krav du derfor må stille til dit mørkekammer er at du kan arbejde nogenlunde uforstyrret, hvorfor toiletlet og badeværelset (hvis der er toilet dér) på forhånd må anses for at være uegnede. Dersom du alligevel kaster dig over disse lokaliteter må du regne med at blive særdeles upopulær i familien....

Bedst er et kælder- eller loftsrums, men der vil ofte være den ulempe

ved disse lokaliteter at de er uopvarmede og mangelfuldt udstyrede med elektriske installationer. Har du dit eget værelse er det sandsynligvis det bedste sted, men læg et godt lag aviser på gulvet inden du overgiver dig til mørkets gerninger.

Indretning

Et bord, minimum 50×150 cm, som du bør beskytte med et stykke plastic. Over bordet, ikke nærmere end 1 m, ophænges en lampe med rødt lys (købes i en fotoforretning). En almindelig 15 watt pære omviklet med det røde papir der findes i de fleste fotografipakninger kan dog bruges. Til sidst en gulvspand med vand (til de fixerede billeder).

Udstyr

Et kontaktkopieringsapparat, eller, hvis du fotograferer i 24×36 mm, et forstørrelsesapparat.

2 plasticskåle og et plasticvandfad. Flasker til opbevaring af fremkalder og fixer.

1 fremkalderpincet og 1 fixerdyp-
per.

Et kontakt-kopieringsapparat (kun anbefalelsesværdigt for 6×6 cm og derover) kan du selv fremstille. Se

arbejdsanvisning i næste nummer.

Plasticskålene og vandfadet må du købe. Jeg fraråder at bruge din mors køkkenskåle eller din egen billy-can.

Pincetten kan købes (af plastic eller rustfrit stål, da en almindelig pincet vil ruste), men du kan med lidt fingersnildhed lave en af træ og fjederen fra en tøjklamme (fig. 1). Dypperen laver du selv af et stykke rustfrit ståltråd (fig. 2) 3–4 mm i diameter.

Materialer

Fotopapir

Fremkalder

Fixerbad

Fotopapir findes, alt efter fabrikatet, i 4 eller 5 »hårdhedsgrader« spændende fra »blødt« over »special«, »normalt«, »hårdt« til »ekstra hårdt«, således at man til underbelyste (tynde) negativer anvender hårdt, og overbelyste (mørke) blødt eller special. Der findes en speciel type papir til kontaktaftryk, men almindeligt bromsølvforstørrelsespapir kan dog også anvendes til kontaktaftryk.

Såvel fremkalder som fixer kan købes færdige hos fotohandleren enten i kemikaliepakninger klar til blanding, eller i koncentrerede opløsninger der blandes med vand. Vil du ikke springe over hvor gærdet er lavest, men selv blande dine egne bade, kik da på opskrifterne bag i artiklen.

Arbejdet

For at få en fornuftig arbejdsgang anbringes kopieringsapparatet til højre på bordet, derefter skålen med fremkalder, en skål med vand og endelig vandfadet med fixerbadet.

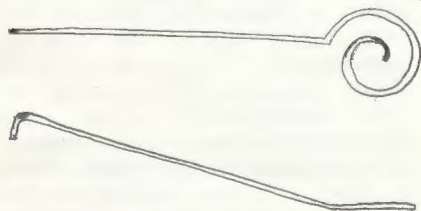
Mørkekammerbelysningen tændes og andet lys i rummet slukkes. Da fremkalderstænk giver brune, uafvaskelige pletter på tøj, bør du låne et gammelt forklæde, ligesom et gammelt håndklæde eller en stor klud til at tørre hænder i er praktisk.

Anbring fotopapir og negativ i kopieringsapparatet og belys. Mørke negativer kræver længere belysning end tynde. Laver du forstørrelser, så lav et par prøvestrimler og belys dem til du har fundet den rigtige belysningstid, og belys så det store stykke papir. Stop så papiret hurtigt ned i fremkalderbadet, det er vigtigt at hele papirstykket vædes omgående, da du ellers vil få skjolder på billedet. Normalfremkalderiden er for de fleste papirfremkaldere 2 min. Det kan dog variere lidt for papir fra forskellige fabrikker. Er billedet ikke kommet ordentligt frem efter 2 minutters forløb må du prøve igen og belyse længere.

(Vi fortsætter i næste nummer).

FIXERDYPPER

KCA. 45 cm

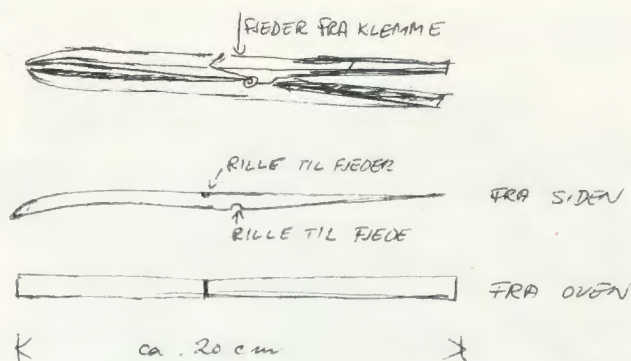
MATERIALE: RUSTFRI STÅLTRÅD.

fig. 1.

Fixeropskrift

Opløs 250 gr. krystallinsk fiksernatron i ½ liter varmt vand. Når opløsningen er afkølet lidt kommer 25 gr. kaliummetabisulfid i og endnu ½ liter vand fyldes på. Rør rundt med fixerdyppen til alt er opløst.

fig. 2.

Fremkalderopskrift

Metol	3,2 gr.
Krystallinsk Natriumsulfit	100,0 gr.
(anvendes vandfrit halveres portionen)	
Hydrokinon	13,3 gr.
Krystallinsk Natriumkarbonat	186,0 gr.
(anvendes vandfrit halveres portionen)	
Koliumbromid	0,9 gr.

og fyld op med vand til der er 1 liter.

Når fremkalderen skal bruges fortyndes den med lige dele vand.

Fremkalderens enkelte dele opløses i ovennævnte rækkefølge i 50-60° varmt vand. Før et nyt kemikalie kommer i må du sikre dig at det ud kom i før er opløst helt.

MOGENS HOLMBERG

(fortsættes i næste nummer -

om kopiering, forstørrelser m.v.)

JEG SER PÅ OLDSAGER - (fortsat fra side 147)

der ligger i at træne sig op til at bemærke sporene af oldtidens bebyggelse i terrænet, og der er vejledning i hvordan man samler, indeler og opbevarer de fundne ting på en fornuftig måde.

Sidst, men ikke mindst finder man i bogen en beskrivelse (med illustrationer) af 840 danske oldsager af de almindeligste typer, spændende over en periode på mere end 10.000 år. Har du med lidt held og lidt træning gjort et spændende fund, kan du med andre ord ved hjælp af bogen få nærmere oplysninger om den tid, det stammer fra og den brug vore forfædre har gjort af det. Hvad har disse mystiske groft tilhuggede stenredskaber mon været anvendt til?

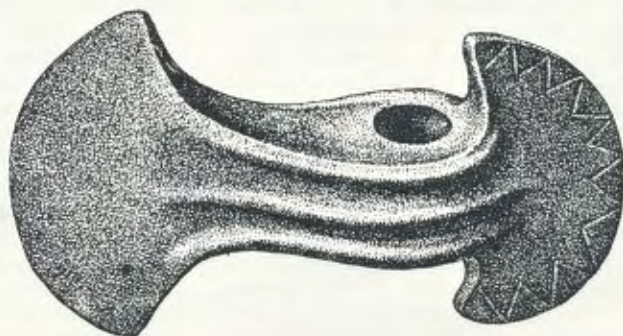
Er den pilespids eller den flintøkse, du står med i hånden, fra ældre eller yngre stenalder? — og så fremdeles.

Forfatteren Martin A. Hansen, som interesseret sig meget for Danmarks fortid, citeres i bogen for følgende bemærkning:

»Har I aldrig stået med en gammel ting i hånden og mærket, hvordan den ligefrem længtes efter at fortælle. Den ville gerne fortælle, hvad den har været brugt til, hvad menneskene har gjort ved den, tænkt og sagt. Men den er stum. Man må selv vide noget for at få den til at fortælle...«

»Jeg ser på oldsager« giver én den viden der skal til for at få oldtidsfundene til at tale.

»Jeg ser på
oldsager«
Politikens forlag.
Kr. 20,50 inbd.

Et af de mest imponerende øksehoveder fra yngre stenalder.

KILI

Fra Dansk Bjergklub:

Tekst:

Ole S. Fjeldgren

Vi holder krigsråd i hovedlejren, som ligger i bunden af den østgrønlandske fjord, *Qingorssuaq*. Problemet er, hvilket bjerg vi nu skal bestige. Ubestegne toppe er der nok af; men ikke alle er lige interessante. Vi beslutter os til at forsøge det 1700 m høje bjerg, *Kilikisaq*. Det skulle kunne klares på et par dage, og vi går straks i gang med at pakke proviant og udrustning. Kun det allernødvendigste kommer i rygsækken, da vi selv må bære det hele; men reb, isøkser, steigeisen, karabiner og andet »isenkram« vejer sandelig også godt til. Hertil kommer så proviant, sovepose, bivuaksæk og lidt ekstra tøj, så vi er godt belæst, da vi om eftermiddagen drager af sted.

Til at begynde med går det rask fremad, selv om terrænet er vanskeligt. Der er ca. 10 km ind til foden af bjerget, og det stykke mener vi at kunne klare temmelig hurtigt. Men efter et par timers forløb spiller naturen sit første trumfkort ud. En rasende smeltevand selv spærrer os vejen. Vi forsøger at vige udenom; men det lykkes ikke. Vi må smide bukser og strømper og så igennem. Allerede nu får vi brug for isøkser og reb for at holde balancen i den rivende strøm, der er så iskold, at det skærer gennem marv og ben.

Efter denne ubehagelige overraskelse går vi videre ad en moræne med store sten. Det er temmelig trættende at gå i; men vi vinder dog højde og når op på en gletscher, som

vi beslutter at følge et stykke tid, da vi vil angribe bjerget fra siden.

Det er stadig lyst, selv om det snart er midnat. Vi er ikke langt fra polarcirklen.

Ved ettid er vi dog så trætte, at vi bestemmer os til at bivakere. På gletscheren finder vi en kæmpesten, som yder læ for vinden. Sneen er smeltet omkring den, og vi forsøger at planere skærverne lidt, så vi kan ligge nogenlunde vandret. Som madras bruger jeg desuden to isøkser og en rygsæk. I sandhedens interesse må det erkendes, at dette leje var særdeles ubekvemt. Men da de erfarne iblandt os fortæller, at dette er idealet af en bivakplads, siger jeg, uden overbevisning, at dette også er min mening.

KILIKISAQ

Fra Dansk Bjergklubs ekspedition til Grønland 1965

Tekst:

Ole S. Fjeldgren

Meget får jeg nu ikke sovet. Det er hundekoldt heroppe i 650 m højde. Gletscheren er ikke noget lunt bekendtskab. Desuden bliver jeg snart så øm i kroppen af de infame sten, at jeg må vende og dreje mig hele tiden, og ved femtiden opgiver jeg og står op; men det varer længe endnu, inden Ib får havregrøden færdig.

Omsider har vi dog fået så meget liv i lemmerne, at vi kan fortsætte.

En snerende fører næsten lige til toppen; men da den er temmelig stejl, vælger vi et snefelt længere til højre. Sneen er god at gå i, og vi fabler om at stå på toppen ved middagstid. Men snart melder nye vanskeligheder sig. Snefeltet hører op. Vi deler os i tre rebtag og stiger ind i klippen, der er meget løs. Det er ret anstrengende at vinde højde her. Jeg kan godt mærke, at jeg har sovet for lidt. Vi har også svært ved at orientere os. Vore kort er meget unøjagtige og viser ikke de enkeltheder, vi har brug for. Vi aser dog videre opad, og håber at ramme toppen.

Klokken 17 når vi en lille sadde på bjergets nordside og holder et hårdt tiltrængt hvil. Vi smelter noget sne og får brygget en dejlig varm suppe. Vi må dog snart videre, da den hujende, kolde vind hurtigt blæser al fornemmelse ud af kroppen på os.

Med stive fingre går det langsomt videre. Klippen er blevet mere fast; men også stejlere.

En gabende kløft bliver med yderste forsigtighed passeret via en tiliset blok.

Endelig mener vi dog at være lige under toppen. Bjerget rejser sig lodret foran os, og to af vore kammerater arbejder sig med stor dygtig-

hed op på et plads, der sikrer resten af gruppen yderst luftige klatring.

Snart må vi dog ned. Det er kun en kort vej ned.

Hovedtoppen synes at være inden for rækkevidde. Vi har hundrede meter mere at gå, før vi kan se videre fremtrædende.

Skuffede og trætte om og begynde ned. Vi har nu den højden til 1665 m, som vi har vej ned.

Vi forsøger at koncentrere os og koncentrere os, men efter en halv time er kisaq igen på dagsordenen.

nde med går det rask om terrænet er vanskeligt, og det stykke mellem de klare temmelig hurtig et par timers forløb sit første triumfkort. Vi forsøger at vige det lykkes ikke. Vi ser og strømper og så rede nu får vi brug for for at holde balancen, men vi vinder dog op på en gletscher, som

vi beslutter at følge et stykke tid, da vi vil angribe bjerget fra siden.

Det er stadig lyst, selv om det snart er midnat. Vi er ikke langt fra polarcirklen.

Ved ettid er vi dog så trætte, at vi bestemmer os til at bivakere. På gletscheren finder vi en kæmpesten, som yder læ for vinden. Sneen er smeltet omkring den, og vi forsøger at planere skærverne lidt, så vi kan ligge nogenlunde vandret. Som madras bruger jeg desuden to isøkser og en rygsæk. I sandhedens interesse må det erkendes, at dette leje var særdeles ubekvemt. Men da de erfarne iblandt os fortæller, at dette er idealet af en bivakplads, siger jeg, uden overbevisning, at dette også er min mening.

KISAQ

ekspedition til Grønland 1965

Meget får jeg nu ikke sovet. Det er hundekoldt heroppe i 650 m højde. Gletscheren er ikke noget lunt bekendtskab. Desuden bliver jeg snart så øm i kroppen af de infame sten, at jeg må vende og dreje mig hele tiden, og ved femtiden opgiver jeg og står op; men det varer længe endnu, inden Ib får havregrøden færdig.

Omsider har vi dog fået så meget liv i lemmerne, at vi kan fortsætte.

En snerende fører næsten lige til toppen; men da den er temmelig stejl, vælger vi et snefelt længere til højre. Sneen er god at gå i, og vi fabler om at stå på toppen ved middagstid. Men snart melder nye vanskeligheder sig. Snefeltet hører op. Vi deler os i tre rebtag og stiger ind i klippen, der er meget løs. Det er ret anstrengende at vinde højde her. Jeg kan godt mærke, at jeg har sovet for lidt. Vi har også svært ved at orientere os. Vore kort er meget unøjagtige og viser ikke de enkeltheder, vi har brug for. Vi aser dog videre opad, og håber at ramme toppen.

Klokken 17 når vi en lille sadel på bjergets nordside og holder et hårdt tiltrængt hvil. Vi smelter noget sne og får brygget en dejlig varm suppe. Vi må dog snart videre, da den hujende, kolde vind hurtigt blæser al fornemmelse ud af kroppen på os.

Med stive fingre går det langsomt videre. Klippen er blevet mere fast; men også stejlere.

En gabende kløft bliver med yderste forsigtighed passeret via en tiliset blok.

Endelig mener vi dog at være lige under toppen. Bjerget rejser sig lodret foran os, og to af vore kammerater arbejder sig med stor dygtig-

hed op på et plateau, hvorfra de sikrer resten af gruppen under den yderst luftige klatring.

Snart må vi dog erkende vort nederlag. Det er kun en fortop, vi har nået.

Hovedtoppen synes at være lige inden for rækkevidde; men en flere hundrede meter dyb slugt spærrer vor videre fremtrængen.

Skuffede og trætte må vi vende om og begynde nedstigningen. Klokken er blevet 19, og vi har målt højden til 1665 m, så der er lang vej ned.

— — —
Vi forsøger at glemme Kilikisaq og koncentrerer os om andre toppe; men efter en halv snes dage er Kilikisaq igen på dagsordenen.

Kort og luftfotos studeres igen; det løser imidlertid ikke problemet, det ved vi af erfaring; men visse fingerpeg giver det dog altid.

Gennem kikkerten studerer vi et par af de snerender, der synes at føre til toppen, og vi beslutter hurtigt at gøre endnu et forsøg via den ene snerende, hvis vi da når så langt.

Vi vil denne gang angribe bjerget lige forfra, og vi indskrænker bagagen til et minimum; det skal være et stormangreb. Selv kameraet bliver efterladt i lejren. Hammer og bolte tager vi heller ikke med, »for kan vi ikke komme op uden »isenkram«, har vi slet ikke tid til at komme op«, siger Ib, som leder firemandsgruppen, der skal af sted.

Snart efter er vi på vej. Det første stykke ad den »gammelkendte« rute, så det går hurtigt.

Vi går løs på bjerget forfra og står efter et par timers forløb i noget, der ligner et omstyrtet babelstårn. Et helt bjerg er væltet og danner nu en stenørken mellem en fortop og hovedmassivet. Denne ørken skal vi altså igennem på en eller anden måde, og vi stavrer af sted i et virvar af små og store sten, hvoraf mange vipper faretruende, når man træder på dem. »Her ligger mange brækkede ben gemt«, konstaterer Ib lakonisk.

Ved midnat beslutter vi at bivouakere.

Alle sover glimrende, og vi vågner først, da solens stråler kalder os til dåd. Morgenmaden kræver ikke megen tid. Vi har ikke slæbt større mængder af proviant med. Nu skal der klatres, ikke spises. Allerede nu bliver der dog talt om alle de dejlige laks, vi skal mæske os med i messeteltet, når vi er nede igen.

Ruten synes denne gang klar. Vi kan se toppen og regner med at nå den ved middagstid, selv om alle ved, at afstandene er svære at bedømme i bjergene. Vi er ved godt

mod og kommer hurtigt ud af grusbunken og over på et snefelt. Sneen er dog langt fra så god at gå i, som man kunne ønske sig; thi vi befinder os nu på bjergets sydside, og solens stråler har blødgjort sneen, så vi synker dybt i for hvert trin.

Vi stolper over mod den venstre snerende, som nås ved tretiden om eftermiddagen. Vi holder nu et hvil og styrker os med chokolade og smeltevand til den sidste dyst.

Nu kan der ikke være langt til toppen, hvis det da er toppen, der knejser deroppe i eftermiddagssolen.

I et rebtag går det nu forholdsvis hurtigt opad. Snerenden synes dog at ende i en kamin, og til sidst bliver den så stejl, at vi igen må ud på klippen.

Ad en smal klippekam nærmer vi os målet; men Kilikisaq forsvarer sig til det sidste. Vi står pludselig foran en lodret væg, »hvor selv en flue ikke ville kunne holde sig fast«, kommer det fra sagkyndigt hold. Vi har nu ikke lyst til at give op så nær ved målet, og efter en times søgen finder Ib en lodret ridse til højre for kammen. Hvordan han bar sig ad med at klatre op her, forblev en gåde; thi der var ingen

vandrette greb; men megen respekt for tyngdekraften udviste han ikke.

Efter få meters udsat klatring nåede han en hylde, hvorfra han kunne sikre resten, og der er nu kun få reb længder tilbage til toppen, som vi når efter en let klatring fra hyliden.

Vi bryder ud i jubel, da vi kan konstatere, at vi denne gang virkelig har ramt hovedtoppen i det komplicerede bjerg, hvis højde vi måler til 1700 m.

Klokken er blevet 17, og det er det skønneste vejr, man kan ønske sig. Blikstille og straalende sol. Vi har en storslået udsigt over indlandsisen, som sender sine kæmpegletschere ud i den isfyldte *Sermilikfjord*. Stolte tinder knejser horisonten rundt, og dybt nede blinker *Qui-gorssuaqfjorden* i hele sin længde. Ved dens ene bred ligger hovedlejren, som vi dog ikke kan øjne.

Vi prenter vore navne på et stykke papir, som anbringes i en lille flaske, der indbygges i en varde. Dette til bevis på at vi var de første på *Kilikisaq*'s top. Vi er i den syvende himmel, selv om bjergets højde egentlig ikke berettiger til det. Det er altfor skønt heroppe, til at vi kan begynde nedstigningen. Vi er der i to timer; men kan ikke blive trætte af den vidunderlige udsigt.

Der er dog lang vej ned, så kl. 19 bryder vi op og firer os ned over den stejle væg. Videre går det ad den vej, vi er kommet, og det første par timer går alt temmelig planmæssigt, skønt vi godt kan mærke, at trætheden begynder at gøre sig gældende.

Klokken to om morgenen er vi nede på vores »hængereol«, udmattede men glade. Af proviant har vi endnu så meget, at vi kan få en portion is med syltetøj. Anke sov dog, længe inden maden var færdig.

Næste dag ankom vi til hovedlejren ved middagstid. Alt er i opbrudsstemning. Skibet kommer i morgen, lyder det.

Om eftermiddagen tog vi os en lille en på øjet, og om aftenen frådse vi netop så meget i laks, som vi havde drømt om på vej til *Kilikisaq*. Altså i morgen.

En dejlig tur nærmer sig hastigt sin afslutning.

Ole S. Fjeldgren.

Udsnit af hovedlejren – i baggrunden Solporten, til højre i skyerne del af Kilikisaq.

SPEJDERJUL 1965

Det er da en festlig snemand, Spejderjul 1965 har på forsiden i år. Den er tegnet af Thora Lund, der også har flere gode indslag i hæftet, blandt andet nogle festlige juleklip, som det vil klø i dine fingre efter at tage fat på. På bagsiden af julehæftet har vi en dramatisk situation fra Junglebogen: Mowgli i de kolde lejer.

Pigespejdernes Fællesråds nye formand, prinsesse Benedikte, har i et interview fortalt om sin hverdag og sine interesser, og kirkeminister Bodil Koch har skrevet den indledende artikel: »Vi takker for julen, der kommer«.

Som sædvanlig er der læsestof både for store og små, såvel i den spændende som i den mere tankevækkende stil. Spændende er for eksempel Arne Falk Rønnes fortælling »På diamantjagt i junglen«, og tankevækkende Kelvin Lindemanns beretning »En ven og en halv —«, der stiller spørgsmålet om, hvad sandt venskab er!

Estrid Ott har skrevet beretningen om »En klatretur i alperne«, Anne Holm har en julefortælling om »Klassens Juleengel«, og vi følger C. M. Poulsen ud i vinter-skoven og oplever spændende ting derude.

Der er meget mere, naturligvis, men der skal jo også være nogle overraskelser, når hæftet kommer. Det sker i november måned — lige i begyndelsen, og vi er alle klar til start, så vi kan være blandt de første, der kommer afsted med Spejderjul under armen for at sælge så mange som muligt. Det bliver næppe vanskeligt. Prisen er stadig kun kr. 2,50, og flokken eller troppen får 75 øre i kassen pr. solgt eksemplar. Det kan blive til mange penge, hvis vi rigtigt tager fat!

SPEJDERHJÆLPEN 65

Andetsteds her i bladet kan du se et lille udklip fra Berlingske Tiden-
de, hvori »den lille mands dagbog«
konstaterer, at der har været spej-
derhjælp igen.

Og det blev da vist godt overstået
også i år. Ganske vist har vi ikke
endnu nogen oversigt over, hvor
mange penge, der er kommet ind i
de fire korps til det gode formål,
men efter de foreløbige rapporter at
domme er der blevet arbejdet med
liv og lyst over hele landet.

Hør for eks., hvad der har stået
i Ringkøbing Amts Dagblad (15/9):

Planter marehalm for at redde spedalske

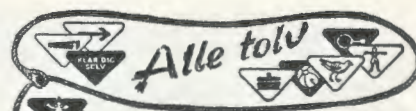
»Godt 20 spejdere fra Ringkøbing
har været travlt beskæftiget med at
plante marehalm i Hvide Sande. Det

gamle havneareal ind mod fjorden,
der blev fyldt op efter udgravningen
af den nye vej i Hvide Sande, skulle
tilplantes for at hindre sandflugt.
Spejderne tilbød deres assistance og
benyttede skolens månedslov til at
udføre arbejdet.

Under ledelse af klitfogederne
startede drengene tidligt på formid-
dagen med at rykke marehalm op
ude i klitterne. Marehalmen blev så
fragtet ned til havnen, hvor den
blev plantet igen. Sidst på
eftermiddagen var 1700 kvadratme-
ter plantet til. Holmsland kommune
betaler 21 øre pr. kvadratmeter, og
spejdernes samlede fortjeneste bli-
ver således 357 kr. Arrangementet
var et led i spejderhjælpsugen, og
de indkomne penge anvendes for-
trinsvis til bekæmpelse af spedalsk-
heden i Indien. 357 kr. lyder måske
ikke overvældende, men når man
tænker på at et menneske kan hel-
bredes for den frygtelige sygdom for
kr. 20, kan spejderne være godt til-
fredse med indsatsen.»

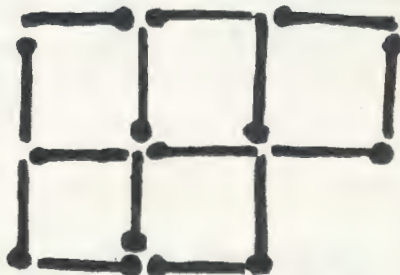
Hvordan gik spejderhjælpen for
sig i din trop eller flok? Magasinet
hører gerne nærmere om jeres for-
skellige arrangementer, hvor »raske
børn hjælper syge børn«.

Mysa, Steen Lindegaard
Hjorth, Præriulvene,
Rune flok, Vojens.

MÅNEDENS 30 KM VANDRINGER

- 15 ulve fra Astrup flok.
- 12 ulve fra 1. Århus flok.
- 9 ulve fra 2. og 4. Skjoldunge flok, Holbæk.
- 7 ulve fra Niels Ebbesens flok, Randers.
- 15 ulve fra 1. Karup flok.
- 16 ulve fra Ørholm flok.

Tændstikopgave

Anbring 15 tændstikker, så du får 5 firkanter som på tegningen.

Opgaven er nu at få 3 firkanter ud af det ved at fjerne 3 tændstikker.

Løsningen finder du andetsteds i bladet.

Brune Ulv skriver -

Om selv at gøre en indsats for (hjælpe) den bevægelse, man er med i

»Det havde været dejligt med et week-end-hus«, siger mange spejdere, og det har de ret i. Her i troppe lod man det ikke blive ved ønsket alene, men gjorde udvej for at bygge et. Alle mand hjalp til, d.v.s. ulvene havde man ikke brug for, blev der sagt, for de var ikke store nok til at hjælpe.

Men Darzee lod sig ikke gå på af det. Han cyklede ud til byggepladsen for dog at se, om han ikke kunne være til nytte på en eller anden måde. Og det kunne han. Han ryddede op og lagde materialer på plads, han hentede søm og løb småærinder. Og når man bygger, kommer man til at tørste, så Darzee hentede sodavander, trak dem op, og passede på, at kapslerne ikke lå og flød over det hele. Især hans job med at hente sodavander blev me-

get skattet og gav ham tilnavnet Sodavandsdrengen. I al venskabelighed.

Darzee syntes vældig godt om, at troppen skulle have et week-end-hus. Og han fandt selv ud af, at han kunne være til nytte ved byggeriet. Han satte sig ikke bare ned og krævede, at de andre skulle gøre et stykke arbejde til fordel for ham.

Derfor har jeg fortalt om ham.

Brune ulv.

Kender du situationen fra konkurrencer i din egen flok? Bide til bolle

Handsken er kastet

— for sidste gang!

Det er snart nogen tid siden, vi bragte det sidste indlæg i denne »udfordrings-dyst« fra flok til flok. Det sidste var, at 1. Dueholm flok fra Nykøbing Mors blev opfordret til at fortælle om en af deres ulveoplevelser. Deres beretning kommer her:

Her i 1. Dueholm flok siger vi tak

for opfordringen til at gribe handsken. Vi vil gerne være med til at fortælle om vore oplevelser i flokken.

For nogen tid siden var 6 af ulvene på 30-km tur. Det var på et tidspunkt, hvor det endnu var temmelig koldt, så alle havde så ondt af de stakkels ulve. Der var derfor

mange forældre, som kørte ud for at se, hvordan turen forløb, og alle havde lækkerier med. Så for fremtiden bliver der nok kun travet 30-km ture når det er koldt.

Undervejs blev der holdt adskillige »hvil«, men da det var for koldt til at sidde på grøftekanterne, blev en af »hvilepauserne« anvendt til at forcere en bæk, naturligvis med det resultat, at Addax fik våde fødder. Men til alt held kom hans forældre forbi lidt senere, og de havde skiftesko og strømper med (de må kende ham).

En af de ting vi glæder os mest til, er den årlige divisionsturnering. Denne former sig som et eventyrløb, hvor alle vore førere er klædt ud i flotte dragter og store fjerprydelser, I kan tro, det var sjovt. I skulle prøve det samme i jeres division.

Med venlig ulvehilsen

1. Dueholm flok.

BREV FRA GRØNLAND

Fra Holsteinsborg i Grønland har ulvesiderne fået dette interessante brev:

POLARULVEN I DET ISKOLDE GRØNLAND

Polarulven bor i det kolde Grønland. Den bor mest i fjeldene og i store revner i den fjeldrige jungle i Grønland. Den æder små dyr og andre ting. Akela findes ikke alene i de andre lande. Han findes også i Grønlands iskolde jungle, hvor han godt kan lide at leve ved det friskolde vand. Grønlands Akela har mange venner: isbjørnen »den hvide bamse«, moskusoksen »Den sorthårede«, ørnen »Flyvende våben«, slædehunden »den vilde kæbe« og andre ulvebrødre. Når disse hylder den

grønlandske Akela, er der ekko ud over alle fjeldene, og det spreder sig over den bjergfulde jungle. Så bliver Akelas fjender bange og skynder sig at gemme sig for Akela og hans venner med de meget stærke muskler.

Den bjergfulde jungle har en god junglelov:

1. Vær altid parat til at kæmpe.
2. Pas på alle farlige steder.
3. Det er forbudt at dræbe andre jungledyr, hvis det ikke er nødvendigt.
4. Når det er midnat skal alle dyr være rolige og sove.
5. Akelas venner skal være flinke.
6. Pas på tobenede dyr (mennesker).
7. Husk altid at hilse med ulvehyl.
8. Akelas venner skal vide at spare på sine kræfter til det bliver nødvendigt at bruge dem.

Hilsen til alle læsere fra flokfører BAGHEERA og hans POLARULVE i Holsteinsborg, Grønland.

— når du var sådan en god kok som ulveunge, hvorfor sætter mor dig så aldrig til andet end at vaske op?

»The Scout«.

En vinteraften i et menighedshus — en missionær, læge er han, går på talerstolen for at fortælle om sit arbejde i byen Purulia i det nordøstlige hjørne af Indien...

Du ville formentlig aldrig så meget som drømme om at bruge en aften på sådan noget, for du synes sikkert, at det lyder over alle grænser kedeligt; en missionær i et menighedshus, det kan vanskeligt blive andet end mislykket!

En missionær i kittel

Hvis du har brugt et par minutter på ovenstående »spiseseddel« over arbejdet indenfor et tilfældigt dansk missionselskab — Santalmissionen er navnet på dette selskab — kan du se, at det er et vidt forgrenet foretagende. Mission er ikke bare noget med at prædike, her møder kirken tillige op i arbejdstøjet. Læger, sygeplejersker, lærere, landmænd og håndværkere er med i medarbejderkredsen.

Tilbage til menighedshusets foredragsholder. Det var i dette tilfælde lægen *Johs. G. Andersen*, som i en årrække har arbejdet på spedalskhedshospitalet i Purulia, udsendt af Santalmissionen og Spedalskheds-

missionen i fællesskab. Han fortæller opmuntrende, at man ikke længere står magtesløse og hændervridende overfor den frygtelige sygdom spedalskhed. Han beretter, at mulighederne for helbredelse er særdeles gode, ligesom operationer og genoptræning påny kan sætte det syge menneske i stand til at genoptage arbejdet. Det betyder videre, at de spedalske, der før var udelukket fra normalt samfundsliv, nu kan

udfylde deres plads når de igen er raske.

Selv berettede missionæren således:

Det store forskningsarbejde skal fortsættes. Og vi skal bruge de muligheder, der er givet os. Vi kan ikke tillade os at drive kristent barmhjertighedsarbejde uden at byde det bedste. Det er knap nok et spørgsmål om vor egen samvittighed. Det er ganske enkelt et spørgsmål om hvad vi tilbyder vor lidende broder og søster. I praksis er der to veje — dels det hospitalsarbejde, hvor hvert enkelt behandlingscenter udbygges, så det kan tilbyde alle muligheder for behandling af både teknisk og åndelig karekter. Dette vil dog næppe være muligt på ret mange af vore hospitaler, dels det regionale samarbejde på tværs af alle skillelinier af administrativ og trosfælsart, hvor vi alle er parat til sammen at opgive noget af vor selvbestemmelsesret, også over personel, for sammen at kunne yde den bedste tjeneste.

Men samtidig skal vi jo bringe evangeliet til de spedalske — nu hvor flere og flere af dem må regne med at vende tilbage til de samfund, de kom fra. Den spedalske broder eller søster, som søger mod Kristus, må nu spørge sig selv, om han kan bære dette afgørende brud med sit gamle samfund. Det er en kraftig udfordring til den kristne menighed, som skal bære disse mennesker.

Så vidt missionæren! Det hverken kan eller skal skjules, at missionsarbejdets hovedopgave er at fortælle mennesker om kristendommen! Det er naturligvis kernen i alt — også

Fotografiene viser spedalske, der behandles ved Santalmissionens hospital i Purulia.

Arbejdet derude:

I kirkens tjeneste er:

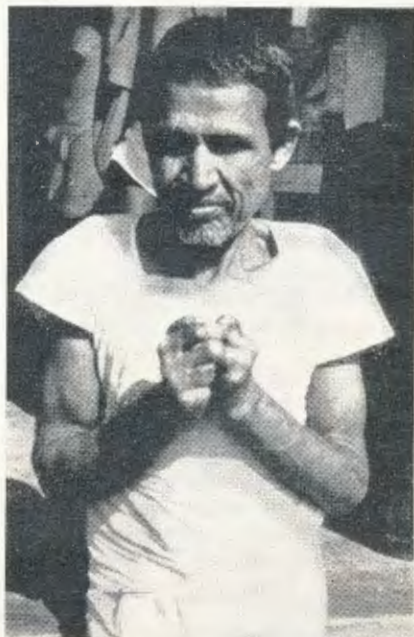
20 danske, 42 norske, 13 amerikanske, 2 svenske missionærer

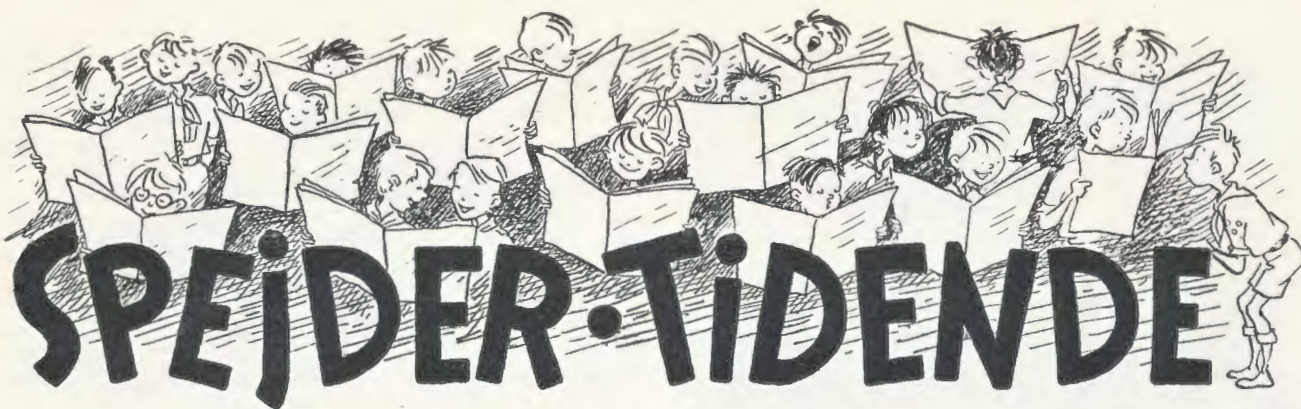
Fra kirkens hverdag:

ca. 100 skoler med 7000 elever,
5 gymnasier, 140 søndagsskoler
Industriskole, væveskole
5 hospitaler med 7 indiske
læger, 18 poliklinikker,
4 sygeplejeskoler.
2 spedalskhedskolonier
med 600 sengepladser,
10 poliklinikker
præsteseminarium i
Benagaria, bibelskole for
kvinder, bibelkursus.
Landbrugsprojekt påbegyndt
i Assam
Trykkeri i Benagaria,
Mornai teplantage i Assam

det danske — missionsarbejde. Men når mennesker lider, når de kæmper med forældede metoder inden for landbrug eller skolevæsen, eller hvis de går sultne i seng hver aften, — ja, så er det da helt klart, at så er det hjælp — ikke prædiken — man i første omgang har brug for. Og så kunne det jo endelig være, at denne hjælp gik hen og blev en nok så indholdsrig prædiken.

Lis Rechendorff.

Spejdernyt fra nær og fjern

Østerbro-spejdere i stenalderdragt

I september gennemførte 225 spejdere fra Østerbro division en spændende og utraditionel turnering på Historisk-Arkæologisk forsøgscenter i Lejre. Deres telte og bålpladser er nu brudt ned, og alle spor efter konkurrencerne forsvundet — på nær eet: 35 kvadratmeter jernaldervej, som spejderne på to timer anlagde ved forsøgscentrets jernalderby til stor glæde for centrets ledelse, der ikke hver dag råder over et par hundrede arbejdsvillige drenge. Jernaldervejen blev anlagt for at blive. Den skal indgå i forsøgscentrets helhed i de kommende år.

»Berlingske Tidende« bragte en stor artikel med flotte billeder fra lejren. Turneringen startede lørdag eftermiddag, da alle spejderne og

deres førere ved ankomsten til forsøgscentret klædte om i stenalderdragter, som de selv havde lavet på forhånd — for de flestes vedkommende af hessian, smykket med maling og læderstrimler. I løbet af dagen gjorde de deres lejrarbejder færdige og havde forskellige konkurrencer som led i turneringen. Næste morgen purredes man kl. 4,30 og var på orienteringsløb og vendte hjem til morgenmaden, hvorefter man gik i gang med opgaven i forsøgscentret, hvor hver patrulje skulle anlægge halvanden kvadratmeter vej. Der blev i bedømmelsen både lagt vægt på arbejdets udførelse og patruljens samarbejde om opgaven. Senere skulle patruljerne vise, hvor gode deres selvavede økser var. Næsten alle var i stand til at gen-

nemhugge den udleverede svære egekævl. Middagen bød på endnu en overraskelse: patruljerne havde fået besked på at medbringe grøntsager og troede ikke, de skulle have kød. Imidlertid fik hver spejder udleveret et veritabelt »kødben« med besked om, at han måtte tilberede det på bedste måde efter eget skøn. Det kaldtes »flintesmedens søndagsmiddag«. De fleste valgte at spidstege stykket.

Som man ser, er det ikke uden grund, at der i Østerbro divisionens mærke indgår en stenalderøkse.

Spejdere som fåreholdere

Å-trop under Valdemar Sejrs division på Sydlyn er begyndt at holde får — eller har rettere gjort det de sidste fem måneder og bliver ved mindst et år endnu. Man er i gang med at bygge en divisionshytte, og i indhegningen her går fem får og hygger sig. Sagen er nemlig den, at græsset på pladsen ved huset voksede meget hurtigt, og samtidig manglede spejderne penge til det videre husbyggeri. Ergo slog man to fluer med ét smæk, da man fik forældrerådet til at gå ind for købet af fem får, der er døbt med patruljenavnene. Nu er der ikke mere langt græs ved huset, og dermed er det ene problem løst. Det andet problem klares ved, at et får får to lam om året, og disse igen hver to lam det følgende år. Altså skulle det efterhånden give så mange penge, at husøkonomien styrkes. Fårenes uld kan samtidig indbringe et mindre beløb. — Når forholdet har været et år hviler købet af dyrene i sig selv, og derefter kommer overskuddet — håber man.

ASSENBAEK-JAMBORETEN 1965

Fra 2. til 10. august har Vesterhavsdivisionen sammen med norske og engelske spejdere været samlet til jamborette på Assenbæk-Mølle. I lejren deltog over 200 spejdere.

I lejren var vægten lagt på det kammeratlige samvær, men der var også store, samlede arrangementer ud over de fælles lejrball, således en stor terrænovelse og en udflugt til Esbjerg og Fanø.

Lejrens hovedbegivenhed var en 24 timers hike, som formede sig som en grønlandsekspedition. En udmattet slædehund for ind i lejren med resterne af en slæde. Mellem resterne fandt man en dagbog, som ekspe-ditionens sidste overlevende havde skrevet. Han gav sidst i bogen sine efterfølgere besked om at opsøge eskimoen Angaqoque og forære ham en smuk halskæde, for han lå inde med oplysninger, der kunne hjælpe dem til at fuldføre, hvad andre eks-peditioner ikke havde magtet.

Søndag var ulve- og forældre-dag, og i den anledning var hele lejren lavet om til en arbejdsplads, hvor ulvene for nogle udleverede »ulvemønter« da kunne forlyste sig som på et rigtigt marked. For de besøgende var det en begivenhedsrig dag, idet de her fik lejlighed til at se, hvorledes spejderne klarer sig i en lejr, fina-

lerne i sportskampene, pionerarbejder, kapsejlsads med sejldugsbåde, hvorledes en okse spidsteges og smage den, samt se hvorledes livet formede sig i stenalderen, idet en af troppene havde etableret en levende stenalderboplads, hvor bl.a. en ege var under bygning, medens to andre sejlede.

INTERNATIONALT

Nu er vi over 10 millioner

Så foreligger fra Verdensspejderbureauet i Ottawa opgørelsen over alle medlemmer af Den Internationale Verdensspejderbevægelse. Det viser sig, at vi har passeret det meget store tal 10 millioner, idet det helt nøjagtigt er 10.035.540.

Man kan vist roligt sige, at vi nu har passeret en milesten på vejen mod at gøre alle verdens drenge til spejdere.

Tallet viser en fremgang på 7,1 % i forhold til 1962-tallet. Det engelske spejderkorps' tal viser også en fremgang i forhold til 1963, idet de er gået 4.400 medlemmer frem til nu at have ialt 544.525 — et flot tal.

Divisionschefen
som spidsteger i
Assenbæk-jamboretten

Igen et nyt spejderland

Det er atter et af de »nye« afrikanske lande, der melder sig i vor store verdensbevægelse. Den negang er det Zambia, der af verdenskonferencen har fået autorisation til at være tilsluttet. Vi byder vore spejderbrødre fra Zambia hjerteligt velkommen.

Af redaktørens post

Nedenstående brev fik redaktionen forleden. Vi behøver næppe at komme med kommentarer.

Hr. Redaktør.

Mon ikke De kan få plads i bladet til følgende lille:

Hjertesuk fra en spejder-mor!

»Vaskeanvisning:

Benklæder fremstillet af ovennævnte materialer bør kun vaskes i lunkne, ca. 35 gr. varmt vand tilsat finvaskemidler (ca. 2 spsk. pr. 5 l vand)

Benklæder må aldrig maskinvaskes. Benyt en balje, der er tilstrækkelig stor til, at benklæderne ikke krølles sammen under vasken. Skrub ikke evt. pletter med børste eller lign., men gnid forsigtigt med håndfladen. Efter vasken skylles benklæderne et par gange i koldt vand og hænges drivvåde til tørre. Man må aldrig vride benklæder.»

Det lyder — vil De nok give mig ret i — nærmest som om denne anvisning hører til et par benklæder, hvis eneste formål er brug som påklædning ved en eksamen eller slig lejlighed, hvor man formodes udelukkende af anbringe sig på pænt afstøvede stole.

Spejderbrug! Nej det kan da ikke passe.

Jo minsandten — vaskeanvisningen stammer fra en vare, der sælges specielt til spejderbrug — og sågalt af Det Danske Spejderkorps Depot.

Mon de folk nogensinde har modtaget en rask spejder, der vender hjem fra en week-end-tur eller en lejr. Man tvivler!

Sørensen mor.

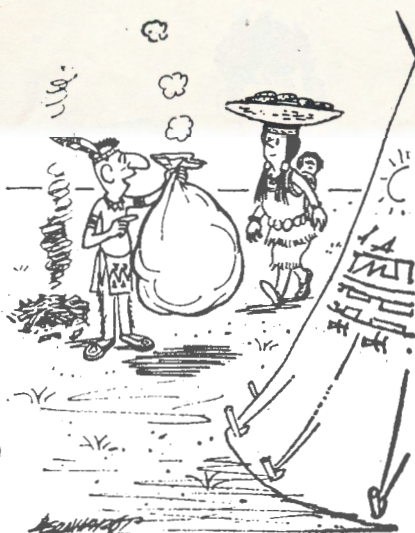
Hr. redaktør!

Måske har De ikke plads. Men så bør De sende et par trøstens ord til Sørensen far, der skal betale for sådanne letsindigheder.

Han hedder og bor

Venlig hilsen

Sørensen mor.

- her er en besked fra din mor?

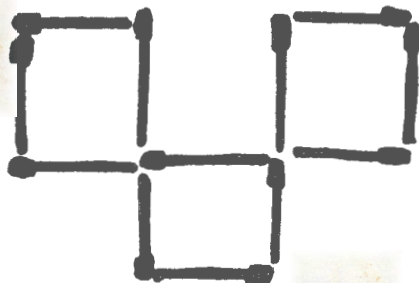
(The Scout)

Fugtig sejltur

Der var vand til alle sider, da Søllerød-division i efteråret startede deres årlige Mølleå-sejlad. Regnen styrtede ned, men alligevel startede 21 spejdere i selvbyggede sejldugsbåde på konkurrence-sejlad, der havde mållinie ved Rådvad. Kun fire både sank undervejs, hvilket af kendere af ruten og strømforholdene anses for meget fint. Undertiden forsvinder over halvdelen af holdene i bølgerne. Magasinet håber i et senere nummer at kunne bringe både billeder og en udførlig beretning fra den våde begivenhed. Konkurrencen vandtes af Torben Wamberg og Ole Antonsen, der åbenbart kan andet end at ro, thi det er disse to skovmænd, der står for udgivelsen af en ny lille sangbog, »Den lille Robinson«, hvorom du kan læse andetsteds.

LØSNING

på opgaven på ulvesiden.

DYE DAVNE TIL ÆRE S. SIDA

RIDDERE

- Emdrup trop, København**
PA Bo Sebæk Larsen
- Virum trop**
SM Lennart Funch
1. **Middelfart**
Finn Nielsen
1. **Assens**
SM Christian Ottosen
1. **Ordrup**
PF Anders Reck-Magnussen
PF Per Grønkjær
- Mohawkerne, Lyngby**
SM Anders Guldhammer
7. **Østerbro, København**
Ole Bloch Pedersen
Ulf Bockhahn
3. **Hellig Anders, Slagelse**
PF Bjarne Holmgaard
PF Ole Skarup
PF Ole Holst Nielsen
- Jacala-stammen, Taastrup**
SM Steen Hansen
SM Jens Ohmann
SM Niels Jørgen Jensen
3. **Ordrup**
SM Steffen Christensen
SM Niels Kolster Hansen
- Dyssegården, Søborg**
PF Bjørn Carlsen

1. KL. SPEJDERE

1. **Nyboder, København**
SM Sten Stenberg
- Mohawkerne, Lyngby**
PF Fritz Mölnitz
SM Flemming Nielsen
1. **Ordrup**
PF Anders Reck-Magnussen
PF Peter Kock Nielsen
PF Per Grønkjær
3. **Vesterbro, København**
PF Leon Bertou
PA Søren Juul
1. **Assens**
SM Christian Ottosen
- Snaphanerne, Boestofte**
PF Jens Rauff
1. **Middelfart**
Knud Erik Snuffen
Finn Nielsen
- Peder Bodils trop, Næstved**
PF Jesper Ourø Jensen
- Virum trop**
SM Lennart Funch
PF Søren Storm
- Emdrup trop, København**
PA Bo Sebæk Larsen
PF Finn Erik Barnholdt
- Claus Nar, Farum**
Terkel Birkholm Jacobsen
1. **Fredensborg**
SM Peter Bjerregaard
3. **Ordrup**
PF Søren Hjorth Jensen

VÆBNDERE

- Jacala-stammen, Taastrup**
PF Henning Millard
3. **Hellig Anders, Slagelse**
PF Tom Nissen
- Mohawkerne, Lyngby**
SM Flemming Nielsen
1. **Ordrup**
PA Hans Jørgen Stoltz
PA Anders Pærregaard
Jan Gulmann Ipsen
Steffen Kjærulf
- Snaphanerne, Boestofte**
PF Henning Jensen
- Bellahøj, København**
PF Finn Høj Rasmussen
- Claus Nar, Farum**
Bo Lou Mortensen
5. **By, København**
PF William Nielsen
- Wagandoo-stammen, Taastrup**
Steen Illemann
- Herlufsholm trop**
Chr. Køningsfeldt
- Karl af Riise, Sø**
Niels Chr. Schmidt Petersen
4. **Sundby, København**
SM Torben B. Nielsen
3. **Ordrup**
PF Søren Hjorth Jensen
SM Niels Kolster Hansen
2. **Esbjerg**
Peter Aagaard
Lars Knudsen
3. **Esbjerg**
PA Steen Thomsen

3. KL. BOR

- Claus Nar, Farum**
SM Jens Krarup Nielsen
3. **Hellig Anders, Slagelse**
SM Jens Lind
- Jacala-stammen, Taastrup**
SM Ole Gram
2. **Holte**
SM Sten Engelstoft

A VANDRINGER

- 100 KM
2. **Holte**
PF Ole Holm
PF Karsten Wikkelsø
- Karl af Riise, Sø**
PF Peter Müller
Ingvar Hansen
Peter Thomsen
Hans Henrik Petersen
- Snaphanerne, Boestofte**
PF Tommy Knudsen
PA Peter Jensen
PA Kjeld Tyllesen
Per Christensen
Bøje Madsen
1. **Ordrup**
PA Hans Jørgen Stoltz
- Karl af Riise, Sø**
Flemming Frederiksen
2. **Hvidovre, København**
Per Geert Nielsen
Carsten Siems
- Emdrup trop, København**
PF Bo Sebæk Larsen
Jon Samuelsen
2. **Silkeborg**
Tom Ludvigsen
PA Claus Bjerg

Redaktionen sluttet
den 26. september

Uniformer til Grønland

Vore kammerater i Grønland har meget brug for ulve- og spejderuniformer, se egter om du har uniformsgenstande liggende der ikke bruges mere, og hvis det er tilfældet, send da straks alt hvad du har til: Grønlænderhjemmet, Trangaardsvej 26, Hellerup.

Stof til kommende nr. af Magasinet:

Da SPEJDERNES MAGASIN skifter redaktør fra og med januar-numret 1966, bedes stof til fremtidige numre indtil videre sendt til korpskontoret.

For ulvesidernes vedkommende bedes stof sendt til cand. psyk. Karen Hjorth, Birkebakken 19, Ullerød pr. Hillerød.

Julekataloget

som følger med »Magasinet« denne gang, kan give dig mange gode idéer til din ønskeseddel.

Husk også at give Depotets adresse til dine onkler og tanter, som kunne tænkes at ville give dig julegave.

Håndstrikkede færøske sweaters

Drenge størrelse 65.00–71.00
Voksen størrelse 85.00–93.00

Mange smukke mønstre –
både lyse og mørke

Til vinteraktiviteten i patruljen:

175 ideer til patruljemøder 2.25
Tips til patruljemøder 2.25
Tips til patruljeture 2.25
Patruljesærpræg 2.25
Patruljehandicraft 2.25

KORPSKONTOR:

Frydendalsvej 32, København V.
Tlf. ((01) 83) VE 3666 og 3650.
Kontortid: 8–16. Lørdag lukket.

REDAKTION AF KORPSETS BLADE:

SPEJDESPORT
Lektor Svend Ranvig,
Kongebrovej 28, Sorø.
Tlf. ((03) 635) Sorø 857.
SPEJDERNES MAGASIN
Kontorchef Jørgen Tversgaard,
Ellegaardsvej 13, Trørød, pr. Vedbæk.
Tlf. (01) 69 16 19.

SOVEPOSER

KRØLULDSPOSER

Mølmaprægneret fyld, rummelig facon med fodstykke. Farve ud- og indvendig grøn

Længde 170 cm LAMA 39.85
Længde 185 cm LAMA 46.50

UMANAK, med fyld af acetatfibre. Den har hovedpude, grøn/grøn
Længde 185 cm 91.00
Længde 200 cm 98.00

IVIGTUT, ligeledes med fyld af acetatfibre. Den har til gengæld hætte, grøn/grøn
Længde 185 cm 101.00
Længde 200 cm 108.00

Samme kvalitet som posetæppe m. lynlås hele vejen rundt

LABRADOR, med acetatfibre fyld, 150×200 grøn/grøn 108.00

DET BEDSTE AF DET BEDSTE:

LAMA DYNELLA NYLON POSE-TÆPPE. Oliven eller blå med mønstret inderside, 150×200 .. 169.00

LAMA DYNELLA NYLON. Den letteste og varmeste sovepose, vi har. Den er siliconebehandlet og skyr vand.
Længde 185 cm oliven ... 159.00

Dette mærke garanterer kvalitet

Kit-kat rygsæk med 2 bæreremmer 45.50
samme med meis 79.75
Kit-kat paksæk med 2 bæreremmer 41.50
Rygsæk og paksæk kan bruges som cykeltasker
Kit-kat ransel med meis og bæreremmer 104.00

DET DANSKE SPEJDERKORPS DEPOT

NØRRE FARIMAGSGADE 39 . KØBENHAVN K Tlf. PA 4526

Odense:

Klostervej 19
Tlf. (09) 11 24 18

Århus:

Frederiksgade 69
Tlf. (061) 3 36 13

Aalborg:

Danmarksgade 3
Tlf. (08) 13 87 33

Depotet er korpsets egen forretning og giver bonus til korpsets afdelinger